

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група Зелено-леви клуб, Не давимо Београд, Морамо
25. фебруар 2023. године
Београд

ПРИМЉЕНО: 25.02.2023

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	02-366/23		

ПРЕДСЕДНИК НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

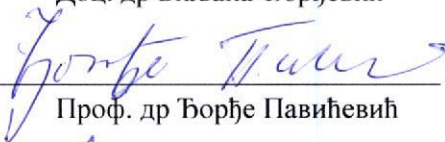
На основу члана 68. члана 150. став 1. и члана 192. став 2. Пословника Народне скупштине подносимо Предлог одлуке о образовању Комисије за утврђивање чињеница и околности у вези са непоступањем Народне скупштине по народној иницијативи за доношење Закона о измени и допунама Закона о рударству и геолошким истраживањима предатој 18. маја 2022. године.

За представника предлагача одређен је народни посланик Радомир Лазовић.

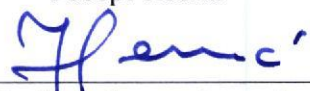
НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Радомир Лазовић

Доц. др Биљана Ђорђевић

Проф. др Ђорђе Павићевић

Роберт Козма

Проф. др Јелена Јеринић

На основу члана 8. став 1. и члана 56. став 2. Закона о Народној скупштини (*Службени гласник РС*, бр. 9/10) и члана 68. Пословника Народне Скупштине (*Службени гласник РС*, бр. 20/12 - пречишћен текст) Народна скупштина Републике Србије, на _____ седници _____ заседања у 2023. години, одржаној _____ 2023. године, донела је

ОДЛУКУ

О ОБРАЗОВАЊУ КОМИСИЈЕ ЗА УТВРЂИВАЊЕ ЧИЊЕНИЦА И ОКОЛНОСТИ У ВЕЗИ СА НЕПОСТУПАЊЕМ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПО НАРОДНОЈ ИНИЦИЈАТИВИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНАМА ЗАКОНА О РУДАРСТВУ И ГЕОЛОШКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА ПОДНЕТОЈ 18. МАЈА 2022. ГОДИНЕ

1. Образује се Комисија за утврђивање чињеница и околности у вези са непоступањем Народне скупштине по народној иницијативи за доношење Закона о измени и допунама закона о рударству и геолошким истраживањима поднетој 18. маја 2022. године. (у даљем тексту: Комисија).
2. Комисију чине:
 - По један народни посланик из сваке посланичке групе у Народној скупштини, именован на предлог посланичке групе, и један народни посланик кога заједнички именују самостални народни посланици.
 - Троје чланова иницијативног одбора народне иницијативе.Посланичке групе и самостални посланици одређују члана Комисије у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.
3. Прву седницу Комисије сазива председник Народне скупштине у року од седам дана од истека рока из тачке 2. ове одлуке. Првом седницом Комисије председава најстарији присутни члан Комисије, до избора председника Комисије. Комисија на првој седници бира, из реда својих чланова, председника и заменика председника Комисије.
4. Задатак Комисије је да утврди чињенице и околности у вези са непоступањем Народне скупштине по народној иницијативи за доношење Закона о измени и допунама закона о рударству и геолошким истраживањима предатој 18. маја 2022. године, и то:
 - Ко је на писарници Народне скупштине запримио и навео народну иницијативу са потписима 38.191 грађана 18. маја 2022. године?
 - Где су кутије са потписима народне иницијативе иницијално ускладиштени у тренутку пријема?
 - Ко је са писарнице Народне скупштине упућена народна иницијатива на даље поступање?
 - Када је и коме тадашњи председник Народне скупштине Ивица Дачић и тадашњи генерални секретар Народне скупштине Вељко Одаловић упутио народну иницијативу?

- Да ли су и на који начин у вези са поднетом народном иницијативом поступали председник Народне скупштине Владимир Орлић и генерални секретар Народне скупштине Срђан Смиљанић, након избора, односно именованја на функције 2. и 3. августа 2022. године?
 - Зашто документи везани за народну иницијативу нису видљиви у систему е-парламента Народне скупштине?
 - Зашто народна иницијатива није упућена надлежном Одбору за уставна питања и законодавство Народне скупштине, у складу са чланом 67. став 1. Закона о референдуму и народној иницијативи („Сл. гласник РС”, бр. 111/2021 и 119/2021) (у даљем тексту: Закон), ради утврђивања „да ли је листа потписника народне иницијативе сачињена у складу са одредбама овог закона и да ли је прикупљен довољан број потписа и о томе обавештава председника скупштине“ (и зашто надлежни одбор није извршио ову проверу у законском року од 30 дана)?
 - Зашто Одбор за уставна питања и законодавство Народне скупштине, у складу са чланом 67. ставови 2. и 4. Закона, није упутио народну иницијативу на проверу надлежној комисији и министарству надлежном за послове вођења јединственог бирачког списка?
 - Где се данас физички налазе потписи народне иницијативе?
5. Комисија има право да од државних органа и организација којима је поверено вршење јавних овлашћења тражи податке, исправе и обавештења, као и да узима изјаве од појединаца које су му потребне за извршење задатака и дужности утврђених овом одлуком.
6. Комисија је дужна да задатке утврђене овом одлуком изврши у року од 30 дана од конституисања.
Комисија је дужна да поднесе Народној скупштини извештај са предлогом мера, у року из става 1. ове тачке.
Комисија престаје са радом даном одлучивања о њеном извештају на седници Народне скупштине.
7. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у *Службеном гласнику Републике Србије*.

РС Број _____
у Београду _____ 2023. године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРЕДСЕДНИК

с.р.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Правни основ за доношење одлуке

Правни основ за доношење ове одлуке је у члану 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежности Републике Србије; у члану 8. став 1. Закона о Народној скупштини којим су предвиђени акти које доноси Народна скупштина, међу којима су и одлуке; члану 56. ст. 2. истог закона који предвиђа образовање комисија и у члану 68. Пословника Народне скупштине, којим је прописано да Народна скупштина образује комисију ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима и да се одлуком о образовању комисије утврђује њен састав и задатак, као и рок за извршење, са обавезом да се Народној скупштини поднесе извештај са предлогом мера.

Комисија ће током трајања свог рада са дужном пажњом примењивати све прописе у вези са њеном надлежношћу и надлежношћу других институција које ће позвати ради сведочења и утврђивања чињеница. Утврђене чињенице биће садржај извештаја са предлогом мера о којима ће се, у складу са Пословником, одлучивати на седници Народне скупштине након завршетка рада Комисије.

II. Разлози за доношење одлуке

За образовање ове комисије постоји велики интерес јавности, како би се сазнале све чињенице у вези са предатом народном иницијативом.

Након више од девет месеци (датум предаје предлога за образовање Комисије 23. фебруар 2023. године) од предаје народне иницијативе и кршења свих законских рокова од стране Народне скупштине, која је морала да спроведе потребне техничке процедуре, тј. да изврши проверу потписа и потом стави народну иницијативу на дневни ред Народне скупштине, у интересу јавности је да се сазнају све чињенице и околности, те утврде одговорна лица у XII и XIII сазиву Народне скупштине, због чијег непоступања је Народна скупштина онемогућила грађане да врше сувереност предајом народне иницијативе којим је предложено усвајање закона, тиме прекршила Устав Републике Србије у члановима 2. став 1. и 107. став 1. као и Закон о референдуму и народној иницијативи.

Народни посланици су у протеклих више од шест месеци више пута тражили од надлежних лица објашњења и обавештења о статусу народне иницијативе, и то:

- 9.9.2022. године упућен је Захтев за давање обавештења, који је народни посланик Радомир Лазовић упутио председнику Народне скупштине Владимиру Орлићу писаним путем у вези са статусом поднете народне иницијативе о забрани ископавања литијума и бора у Србији. Без одговора.
- 18.10.2022. године народни посланик Радомир Лазовић је на седници Народне скупштине председнику Народне скупштине Владимиру Орлићу усмено поставио питање да ли је Народна скупштина примила наведену иницијативу. Председник је на самој седници одговорио да је на Колегијуму дао одговор на поменуто питање, што није тачно. Било каквог писаног одговора до данас нема.
- 18.10.2022. године народни посланик Радомир Лазовић је усменим путем упутио питање Марији Обрадовић, министарки за државну управу и локалну самоуправу, о томе да ли

је Министарство добило захтев Одбора за извршење провере листе потписа народне иницијативе. Министар за државну управу и локалну самоуправу Александар Мартиновић је писани одговор на питање упућено његовој претходници доставио 7.11.2022. године. У одговору је истакнуто да Министарству није поднет захтев за извршење провере листе потписника, али и истакнуте надлежности Народне скупштине и одговарајућих одбора у том погледу.

- 22.12.2022. године, народни посланик Радомир Лазовић је усменим путем поставио питање Јелени Жарић Ковачевић, председници Одбора за уставна питања и законодавство. Посланик Лазовић је питао да ли је народна иницијатива стигла до тог одбора и шта се дешава са њом. Председница надлежног одбора Јелена Жарић Ковачевић је 29.12.2022. године одговорила да Одбору за уставна питања и законодавство није достављена народна иницијатива о забрани ископавања литијума и бора.
- 22.12.2022. године, народни посланик Радомир Лазовић је питање о статусу иницијативе и физичкој локацији више од 38.000 достављених потписа усмено поставио председнику Народне скупштине. Без одговора.
- 7.2.2023. године, народни посланик Радомир Лазовић је усменим путем поново поставио питање председнику Народне скупштине Владимиру Орлићу у вези са статусом народне иницијативе и њеним евентуалним нестанком. Без одговора.

Упркос свим покушајима да се дође до информације где је народна иницијатива и зашто још увек није стављена на дневни ред Народне скупштине, та информација није достављена јавности. Комисија би због тога требало да утврди све чињенице и околности које су довеле до непоступања надлежних лица по народној иницијативи, у којима има и елемената кривичног дела, како би јавност, а посебно 38.191 грађана који су подржали потписом народну иницијативу, добили одговор највишег представничког тела.

Комисија би требало да утврди чињенице и околности о непоступању свих надлежних лица у XII и XIII сазиву Народне скупштине за спровођење процедура у вези са народном иницијативом, што озбиљно подрива поверење грађана у институције и правну сигурност.

Због свега наведеног, једино легитимно место на коме се могу непристрасно утврдити све чињенице у вези са овим догађајем је парламентарна комисија у којој би учествовали представници свих посланичких група и представници подносиоца народне иницијативе.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Предлогом одлуке предвиђено је образовање Комисије и њен састав (тач. 1-3), одређују се задаци Комисије (тачка 4); прописује се начин рада Комисије (тачка 5); одређује се рок за извршење задатака Комисије, прописује се обавеза подношења Народној скупштини извештаја са предлогом мера и одређује се дан престанка рада Комисије (тачка 6); одређује се ступање на снагу ове одлуке (тачка 7).

IV. Процена финансијских средстава потребних за спровођење ове одлуке

За спровођење ове одлуке није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.